

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 04-448/4
Podgorica, 3. mart 2022. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Strahinja Bulajić, potpredsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj dana 24. februara 2022. godine, razmotrila **Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o reprogramu poreskog potraživanja, koji su Skupštini Crne Gore podnijele poslanice Jelena Božović, Jovanka Bogavac i Milosava Paunović**, a Skupština dostavila Vladi radi davanja mišljenja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

MIŠLJENJE

U obrazloženju Predloga navodi se da je ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o reprogramu poreskog potraživanja sadržan u članu 16 stav 1 tačka 5) Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

Kao razloge za donošenje zakona obrazlažu time što su javne ustanove i privredna društva čiji su osnivači lokalne samouprave, izrazile zabrinutost za nastavak redovnog poslovanja zbog okolnosti nastalih usvajanjem zakona iz paketa reformi „Evropa sad“, ne dovodeći u pitanje nužnost reformi, posebno zbog benefita za najveći broj zaposlenih u istim.

Navode da društva koja obavljaju najveći dio javnih poslova imaju i najveći broj zaposlenih sa minimalnim zaradama, te da će povećanje zarada izazvati i najviše problema zbog nelikvidnosti većine preduzeća i gotovo sigurne nemogućnosti da se uvećane neto zarade redovno isplaćuju.

Dalje navode da, naslijeđena praksa izmirivanja poreskih obaveza od strane javnih ustanova je u jednom trenutku nakratko prekinuta uvođenjem programa reprograma poreskih potraživanja, ali ekonomska kriza izazvana pandemijom drastično je smanjila lokalne prihode i praktično onemogućila lokalne instucije da nastave sa redovnim izmirivanjem zaostalih i tekućih obaveza.

Ukazuju, da su smanjeni prihodi lokalnim upravama, izazvani ovim setom zakona, uticali da određen broj opštinskih preduzeća duguje po nekoliko mjesečnih

zarada, te da će u ovom smislu doći do nejednakosti među zaposlenima, jer će neki prve plate po novom, za njih povoljnijem obračunu, primiti tek u julu 2022. godine.

Takođe, ukazuju da postojeći Zakon o reprogramu poreskog potraživanja predviđa kratke rokove i visoke mjesečne rate i u velikoj mjeri otežava preduzećima da očuvaju likvidnost i redovno izmiruju obaveze prema državi, kako one koje su naslijeđene i koje su obuhvaćene reprogramom, tako i one koje nastaju svakodnevno, te da je iz navedenih razloga neophodno izvršiti izmjenu ovog zakona, odnosno člana 4 Zakona, kako bi se ukinuo procenat jednokratne uplate poreskog duga i produžio rok za plaćanje istog do 240 mjesečnih rata, u zavisnosti od visine dugovanja i veličine preduzeća.

Shodno navedenom, poslanice su pripremile Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o reprogramu poreskog potraživanja, na način što predlažu da se u **Zakonu o reprogramu poreskog potraživanja** ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21), član 4 mijenja i glasi:

„Član 4

Reprogram poreskog potraživanja poreskog dužnika obuhvata:

- 1) odlaganje plaćanja poreskog potraživanja do 240 jednakih mjesečnih rata; i
- 2) otpis kamate i troškova postupka u vezi sa poreskim potraživanjem.“

Imajući u vidu predloženo rješenje, ukazujemo da je Vlada Crne Gore, u 2020. godini, pod uticajem svjetske ekonomske krize izazvane pandemijom COVID-19, donijela više mjera u cilju olakšavanja života građana i pomoć privredi u vrijeme pandemije korona virusa.

Jedna od mjera je odlaganje naplate poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, kao i obaveze nastale na osnovu reprograma poreskih potraživanja u skladu sa Zakonom o reprogramu poreskog potraživanja („Službeni list CG“, broj 83/16), odnosno Uredbe o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja („Službeni list CG“, broj 57/18). Plaćanje navedenih obaveza odloženo je na 24 mjesečne rate u skladu sa Uredbom o uslovima za odlaganje naplate dospjelih poreskih i neporeskih potraživanja („Službeni list CG“, br. 27/20 i 50/20).

Takođe, donijeta je Uredba o uslovima za odlaganje naplate dospjelih poreskih i neporeskih potraživanja („Službeni list CG“, broj 15/21), kojom je poreskim dužnicima odobreno odlaganje naplate dospjelih poreskih i neporeskih potraživanja za period od 1. jula do 31. decembra 2020. godine,

Takođe, u okviru novog paketa mjera podrške građanima i privredi, krajem 2021. godine donijet je novi **Zakon o reprogramu poreskog potraživanja** („Službeni list CG“, broj 145/21), kojim je omogućeno poreskim dužnicima da dug reprogramiraju u najviše 60 mjesečnih rata, u zavisnosti od iznosa duga, kao i da

im se otpišu kamata i troškovi postupka ukoliko ispoštuju obaveze utvrđene rješenjem o reprogramu.

Ukazujemo da je prilikom izrade ovog zakona izvršena analiza podataka o nastalom poreskom dugu, mjerama za naplatu istog, načinu preduzimanja mjera za njegovo smanjivanje, kao i analiza ekonomske snage poreskih obveznika i izvora za naplatu poreskog duga. S tim u vezi konstatovano je da rješenje za značajan broj poreskih obveznika može biti model, koji će imati za cilj da poreskim obveznicima pruži podsticaj u rješavanju njihove situacije, vodeći računa da se ne narušavaju pravila državne pomoći, kao ni postojeći poreski i drugi propisi i koji će obezbijediti i pravednost u raspoređivanju poreskog tereta. Navedeni model je već bio korišćen 2017. godine i dao je pozitivne rezultate.

Primjenom navedenog zakona očekuje se pozitivan fiskalni uticaj na povećanje budžetskih prihoda i smanjivanje poreskog duga. Procijenjeno je da bi najveći broj poreskih dužnika prihvatio uslove iz ovog zakona i pristupio reprogramiranju obaveza, tako da se očekuje finansijski benefit u iznosu od 15 mil. € godišnje, odnosno 75 mil. € za narednih pet godina.

Imajući u vidu navedeno, mišljenja smo da bi prihvatanje predloženog rješenja za odlaganje plaćanja dospjelih a neizmirenih poreskih obaveza na 240 mjesečnih rata imalo negativan uticaj na prihodnu stranu Budžeta Crne Gore, čiji se obim ne može utvrditi bez detaljne analize, a što nije u skladu sa Fiskalnom strategijom Crne Gore. Takođe, ovakvo rješenje dovelo bi u nepovoljan položaj druge poreske obveznike koji i pored poteškoća u poslovanju kojim se suočavaju usljed negativnih efekata izazvanih epidemijom Covid-19 virusa, redovno izmiruju svoje poreske obaveze.

Na osnovu iznijetog, Vlada Crne Gore ne podržava Predlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o reprogramu poreskog potraživanja koji su Skupštini Crne Gore podnijele poslanice Milosava Paunović, Jovanka Bogavac i Jelena Božović.

PREDSJEDNIK
Prof. dr Zdravko Krivokapić
